

Sigorta şirketlerince sigortalıları adına sağlık tazminatı olarak doktorlara yapılan ödemelerde gelir vergisi stopajı uygulaması hakkında

BFS - 2011/12
İstanbul, 27.10.2011

Sigorta şirketlerince sağlık tazminatı olarak doktorlara yapılan ödemelerde tevkifat uygulaması hakkında Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığınca "Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği"ne gönderilen 29.04.2011 tarih ve 43326 sayılı görüş yazısında "serbest meslek makbuzu" kesen doktorlara yapılan ödemelerde gelir vergisi kesintisi yapılması gerektiği belirtilmiştir. GiB'in yazısına göre;

- "Doktorlar tarafından sigortalılara verilen hizmet karşılığının sigortalı tarafından doktora ödenmesi ve bu hizmet karşılığının daha sonra sigorta şirketlerince sigortalılara ödenmesi durumlarında stopaj kesintisi yapılmayacaktır.
- "Ancak doktorlar tarafından sigortalıya verilen hizmet karşılığı için sigorta şirketinden tahsil edilmek üzere serbest meslek makbuzu düzenlenmesi durumunda, sigorta şirketi tarafından yapılan ödemelerden Gelir Vergisi Kanunu'nun 94. maddesi gereğince %20 stopaj kesintisi yapılması ve bunun serbest meslek makbuzunda gösterilmesi gerekmektedir."

Ancak, bu görüş yazısının vergi mevzuatına uygun olmadığı düşünülmektedir. Zira, sigorta sektöründeki uygulamada doktorların serbest meslek makbuzunu sigortalıların (hizmetten istifade eden hastaların) isimlerine düzenlemeleri gerekmektedir. Çünkü, yapılan muayene/ameliyat ve bunun gibi hizmetler doğrudan sigortalıya verilmekte olup, doktorların müşterisi sigortalılardır. Doktorun hizmetinden sigorta şirketinin faydalandığını düşünmek söz konusu değildir.

Gelir Vergisi Kanununun vergi stopajına ilişkin 94. maddesinin konumuzu ilgilendiren kısımları aşağıdaki gibidir:

"Kamu idare ve müesseseleri, iktisadî kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadî işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bentlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar.

"1.

"2. Yaptıkları serbest meslek işleri dolayısıyla bu işleri icra edenlere yapılan ödemelerden (Noterlere serbest meslek faaliyetlerinden dolayı yapılan

ödemeleer hariç);

“a) 18. madde kapsamına giren serbest meslek işleri dolayısıyla yapılan ödemelerden,

“b) Diğerlerinden,

“3.”

“4.”

Tüccar, serbest meslek erbabı ve çiftçilerin yukarıdaki hükümlere göre yapacakları tevkifat ticari, mesleki ve zirai işleriyle ilgili ödemelerine münhasırdır.

.....

Madde metninden açıkça anlaşılacağı üzere; sigorta şirketlerinin yapması gereken vergi kesintisi “**Tüccar, serbest meslek erbabı ve çiftçilerin yukarıdaki hükümlere göre yapacakları tevkifat ticari, mesleki ve zirai işleriyle ilgili ödemelerine münhasırdır.**” hükmü çerçevesinde kendi ticari işleri nedeniyle almış oldukları hizmet karşılığı yaptıkları ve gider yazdıkları ödemelerle ilgili olmalıdır.

Oysa, sigortalılar adına doktorlara yapılan ödemeler sigorta şirketleri açısından tazminat ödemesi mahiyetinde olup, sigorta şirketinin serbest meslek erbabı olan doktorlardan bir hizmet alması söz konusu değildir. Bu nedenle, GİB’in stopaj yapılması için kaynak gösterdiği 94. maddenin ifade ettiği hususun konumuzla ilgisi bulunmamaktadır. Söz konusu 94. madde, sigorta şirketinin bir avukattan veya danışmandan işi ile ilgili bir hizmet aldığıında bu çerçevede yaptığı ödemelerden vergi stopajı yapılacağına ilişkin bulunmaktadır.

Sonuç olarak; sigorta şirketleri tazminat ödemesini hukuken sigortalılara yapmaktadır. Bu sebeple, sigorta şirketlerinin sigortalılar adına doktorlara doğrudan ödeme yapmaları halinde vergi stopajının olmaması gerekir. Çünkü ortada doğrudan sigorta şirketine yapılmış bir hizmet bulunmamaktadır.

Bu çerçevede konunun GİB tarafından yeniden değerlendirilmesi uygun olacaktır.